

Vianoce – polnočná

Tit 2, 11 – 14

24. december 22

Milé sestry a bratia v Kristovi, milí návštevníci dnešnej bohoslužby

Hovorí sa, že noc má svoju moc – a tak je to aj s dnešnou nocou, ktorú voláme aj svätou. Ako taká si od nás vyžaduje úprimnosť. Prišli sme do chrámu, ale mali by sme si priznať, že my ľudia na začiatku 21. storočia sa na svet a na život pozeráme trochu inak, ako človek 19. alebo 20. storočia. A úplne inak, ako ľudia predošlých epoch. Ale aj keď dnes už mnoho ľudí nemá vzťah k náboženstvu a k otázkam, ktoré prináša, Vianoce napriek tomu oslovujú mnohých z nich, väčšina ľudí ich slávi, má ich rada. Mali by sme sa teda pýtať, čo je za tým. Do istej miery z dnešného prežívania Vianoc cítim nostalgiu, ktorá je prítomná ako hlavný životný pocit skoro v celej našej súčasnej kultúre. Je to nostalgia za svetom, ktorý sa pomínul, ale ktorý nenahradilo nič duchovne hodnotnejšie - nič, čo by náš život naozaj prehĺbilo.

Aj my môžeme pýtať, či naša dnešná návšteva chrámu je len súčasťou tradícií – ako sú vianočné jedlá, rozprávky v televízii a každoročne sa opakujúce rituály – čo svedčí skôr o spomínanej kultúrnej nostalgii. Alebo si popri tom kladieme aj otázku - ako dnes máme osláviť Vianoce. Skutočnej oslave sa nejedná o tradíciu, ale tu v chráme sa má jednať o skutočnú a živú bohoslužbu ľudu – liturgiu bohoslužbu nás - ľudí 21. storočia.

Táto živá bohoslužba nás aj dnes chce priviesť pred Boha Otca – cez jasličky novonarodeného Ježiša Krista. V jasličkách nehľadajme len novorodenca, slamu a plienky, zvieratká a ostatný folklór - betlehemske jasličky nám chcú naznačiť oveľa viac: nový začiatok, novú nádej. Tak ako zrodenie syna, dcéry vždy predstavujú nový začiatok.

Aj Vianoce betlehemskými jasličkami chcú naznačiť, že Boh s nami začína vždy nanovo. On nám dáva nielen šancu nového začiatku, ako to niekedy z pozície moci blahosklonne robia vládatelia a mocní tohto sveta. Boh sa namiesto toho vždy znovu a znovu skláňa k nám a začína trpezlivo s nami vždy odznova – s takými, akí sme. Tak ako rodičia každý deň trpezlivo nanovo začínajú so svojimi malými deťmi (nehovoria dávam ti ešte jednu šancu). Boh s nami začína vždy odznova: nie ako pán, ale ako Otec - otec, ktorý nás má rád. Vianoce naznačujú, že Boh aj nás prijíma za svojich synov, za svoje dcéry. Už nechce byť našim Pánom, na ktorého sme odkázaní. Pán je ten, od ktorého jeho poddaní niekedy očakávajú znamenie. V advente sme ale počuli, že Boh nám nedá znamenie: namiesto toho znamením sa stane, že Panna počne a porodí Syna a dá mu meno Boh s nami. To už ale nie je znamenie Pána, či vládatára, ale výpoveď o tom, že v synovi aj my získavame hodnotu božích detí, stávame sa božími synmi a dcérami. A práve to dnes oslavujeme: práve táto hodnota božích detí nás aj zaväzuje. Podobne ako nás bez slov zaväzujú aj naši rodičia svojou láskou.

Aj my moderní ľudia dnes sme kráčať spoločne k vianočným jasličkám. Trochu inak, ako generácie pred nami – ako dospelí, či lepšie povedané dospeljší synovia a dcéry Boha, ktorí sú si vedomí svojej hodnoty a toho, čo znamená byť božími deťmi, dedičmi Boha v dnešnom svete. A tak sa dnes aj spoločne modlíme: prosíme za to, aby nás dotyk s jasličkami nielen očaril, ale aby nám dal aj silu robiť tento svet trochu lepším.

Viliam Arbet